

Nordic Ren-Gas Oy
Linnoitustie 6
02600 ESPOO

Puhtaiden P2X-kaasupolttoaineiden ja CO₂-vapaan kaukolämmön yhteislaitos, Tampere

YHTEYSVIRANOMAISEN PERUSTELTU PÄÄTELMÄ YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELYSSÄ

Perusteltu päätelmä on yhteysviranomaisen hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista tekemä perusteltu johtopäätös, joka on tehty arviointiselostuksen, siitä annettujen lausuntojen ja mielipiteiden sekä yhteysviranomaisen oman tarkastelun pohjalta ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017, YVA-laki) nojalla.

HANKETIEDOT

Hankkeen nimi ja sijainti

Puhtaiden P2X-kaasupolttoaineiden ja CO₂-vapaan kaukolämmön yhteistuotantolaitos, Tarastenjärvi, Tampere

Hankkeesta vastaava

Nordic Ren-Gas Oy, Linnoitustie 6, 02600 Espoo

Konsulttina ympäristövaikutusten arviointiselostuksen (jäljempänä myös arviointiselostus tai YVA-selostus) laatimisessa on toiminut AFRY Finland Oy.

Yhteysviranomainen

Hankkeen yhteysviranomaisena on toiminut Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (jäljempänä Pirkanmaan ELY-keskus tai yhteysviranomainen).

Hankkeesta vastaavan kuvaus hankkeesta ja sen vaihtoehtoista

Nordic Ren-Gas Oy suunnittelee Power-to-Gas-tuotantolaitosta Tampereelle. Laitoksen sijaintipaikka on Tampereen Tarasten

kaupunginosan Tammervoima Oy:n Tarastenjärven voimalaitoksen välittömässä läheisyydessä. Laitos toimii osana puhtaiden P2X-kaasupolttoaineiden tuotanto- ja jakeluketjua raskaalle liikenteelle.

Hankkeen tavoitteena on rakentaa Power-to-Gas-tuotantolaitos, joka tuottaa uusiutuvaa synteettistä metaania, vetyä ja hukkalämmöstä tuotettua kaukolämpöä.

Tuotantolaitoksen tuotantoprosessi muodostuu viidestä vaiheesta:

1. vedyn tuotanto
2. hiilidioksidin talteenotto ja tuotanto
3. metaanin tuotanto
4. metaanin varastointi ja jakelu
5. prosessin apujäähdytys ja kaukolämmön tuotanto

Vetyä tuotetaan noin 18 000 tonnia vuodessa pilkkomalla vettä vesielektrolyysiprosessissa. Laitoksella hyödynnetään jätevoimalan savukaasuissa olevaa hiilidioksidia, jota otetaan talteen 110 000 tonnia. Laitos tuottaa metaanikaasua vuositasolla noin 500 GWh (35 000 tonnia) ja lämpöä kaukolämpöverkkoon noin 600 GWh. Sivutuotteena laitoksella muodostuu happea noin 150 000 tonnia vuodessa. Metaanin varastointikapasiteetti on noin 600 tonnia ja vedyn 15 tonnia. Prosessissa käytetään vettä noin 230 000 m³ vuodessa ja jätevettä syntyy noin 130 000 m³.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (jäljempänä myös YVA-menettely) tarkastellaan alla olevia vaihtoehtoja:

Vaihtoehto VE0: Hanketta ei toteuteta.

Vaihtoehto VE1: Puhtaiden P2X kaasupolttoaineiden ja CO₂-vapaan kaukolämmön yhteistuotantolaitoksen rakentaminen Tampereelle Tarastenjärven voimalaitoksen välittömään läheisyyteen.

YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELY JA ASIAN VIREILLETULO

Hankkeesta vastaava Nordic Ren-Gas Oy on saattanut hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn vireille toimittamalla ympäristövaikutusten arviointiohjelman yhteysviranomaiselle 24.11.2022. Arviointiohjelma oli nähtävillä 30.11.2022–5.1.2023, ja yhteysviranomaisen antoi siitä lausuntonsa 3.2.2023.

Hankkeesta vastaava toimitti 4.5.2023 yhteysviranomaiselle ympäristövaikutusten arviointiselostuksen sen käsittelyä ja perustellun päätelmän antamista varten.

Hankkeen arviointimenettelyn tarve määräytyy ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017, jäljempänä YVA-laki) liitteen 1 hankeluettelon kohdan 6 c) perusteella. Pirkanmaan ELY-keskus katsoi 19.8.2022 lausunnossaan hankkeen olevan kemianteollisuuden integroitu tuotantolaitos, jossa valmistetaan teollisessa mittakaavassa aineita kemiallisilla muuntoprosesseilla ja jossa tuotetaan orgaanista ja epäorgaanista kemikaalia. Kemiallisella muuntoprosessilla tarkoitetaan YVA-direktiivin määritelmän mukaisesti prosessia, jossa tapahtuu yksi tai useampi kemiallinen reaktio, ja integroidulla tuotantolaitoksella laitosta, jossa on useita yksiköjä yhdessä toiminnallisesti toisiinsa liitettyinä. Hankeluettelon mukaisiin hankkeisiin sovelletaan YVA-menettelyä ilman eri päätöstä.

ARVIOINTISELOSTUKSESTA TIEDOTTAMINEN JA KUULEMINEN

Yhteysviranomaisen tiedotti arviointiselostuksesta ja sen nähtävillä olosta sekä mielipiteiden ja lausuntojen esittämisen mahdollisuudesta julkisella kuulutuksella 8.5.–9.6.2023. Kuulutus ja arviointiselostus liitteineen julkaistiin ELY-keskuksen verkkosivuilla www.ely-keskus.fi/kuulutukset/pirkanmaa ja ympäristöhallinnon verkkosivuilla www.ymparisto.fi/NordicRenGasTampereYVA. Ilmoitus kuulutuksesta on lähetetty Tampereen ja Kangasalan kaupungeille julkaistavaksi niiden verkkosivuilla. Arviointiselostuksesta ja sen nähtävilläolosta sekä mahdollisuudesta mielipiteiden ja lausuntojen esittämiseen on tiedotettu Aamulehdessä julkaistulla lehti-ilmoituksella. Yhteysviranomaisen ilmoitti arviointiselostuksen vireilletulosta ja mahdollisuudesta antaa lausuntoja ja mielipiteitä mediatiedotteella ELY-keskuksen verkkosivulla.

Arviointiselostukseen on voinut tutustua kuulemisaikana paperimuodossa Tampereen kaupungin palvelupisteellä, Tampereen pääkirjasto Metsossa, Kangasalan kaupungintalolla, Kangasalan pääkirjastossa ja Pirkanmaan ELY-keskuksessa Tampereella.

Arviointiselostuksesta järjestettiin yleisötilaisuus 1.6.2023 klo 17–19 etäyhteydellä. Yleisötilaisuudessa ei noussut esiin kysymyksiä.

ARVIOINTISELOSTUKSESTA ANNETUT LAUSUNNOT JA MIELIPITEET

Yhteysviranomaisen pyysi lausunnot arviointiselostuksesta hankkeen vaikutusalueen kunnilta ja muilta viranomaisilta, joita asia todennäköisesti koskee. Lausunnot arviointiselostuksesta pyydettiin seuraavilta tahoilta: Tampereen kaupunki, Kangasalan kaupunki, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, Pirkanmaan liitto, Pirkanmaan maakuntamuseo, Pirkanmaan pelastuslaitos, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes),

Energiavirasto, Fingrid Oyj, Väylävirasto, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom, Tampereen Vesi Liikelaitos (jäljempänä Tampereen Vesi) ja Tampereen Sähköverkko Oy. Arviointiselostuksesta toimitettiin yhteysviranomaiselle 5 lausuntoa. Mielipiteitä ei toimitettu yhtään. Seuraavassa on esitetty yhteysviranomaisen näkemys kuulemispalautteen keskeisestä sisällöstä. Lausunnot ja mielipiteet arviointiselostuksesta on toimitettu tiedoksi hankkeesta vastaavalle 22.6.2023.

Yhteenveto lausunnoista

Yleiset huomiot arviointiselostuksesta ja hankkeen vaihtoehtoista

Lausuntojen perusteella arviointiselostus sisältää pääosin ne asiat, jotka lain mukaan arviointiselostuksessa tulee esittää, ja hankkeen ympäristövaikutuksia on selvitetty laajasti. Yhteenvetotaulukkoon on koostettu hankkeen vaikutukset varsin havainnollisesti.

Lausunnoissa todetaan, että hanke vähentää kaukolämmön ja liikenteen päästöjä ja tukee siten alueellisten ilmastotavoitteiden toteuttamista, kun synteettistä polttoainetta käytetään fossiilisten polttoaineiden korvaamiseksi. Hanke palvelee erinomaisesti Tampereen kaupungin sekä Pirkanmaan maakunnan tavoitteita hiilineutraaliudesta vuoteen 2030 mennessä. Maakuntakaavan kehittämissuosituksen mukaan Tarastenjärven aluetta kehitetään erityisesti ympäristöteollisuuden yritysten sijoittumisedellytyksiä suosivasti, mikä toteutuu nyt suunnitellun toiminnan myötä.

Lausunnoissa nousi esiin hulevesien arviointiin liittyviä epäkohtia ja asemakaavoitukseen liittyviä kysymyksiä. Lisäksi hankkeen vaikutusten arviointi Näätäsuon läheisyydessä olevaan lähteeseen ja rakentamisen aikainen mahdollinen pohjavedenpinnan aleneminen katsottiin olevan puutteellinen.

Vaikutukset hule-, pinta- ja pohjavesiin

Tampereen kaupunki huomauttaa, että YVA-selostuksessa ei ole tuotu esille alueen asemakaavan yleismääräystä y-8475, joka koskee myös hankealueen korttelia. Yleismääräyksen mukaan mm. katusuunnitelmiin sekä rakennus-, toimenpide- tai ympäristölupa-asiakirjoihin on liitettävä hankkeen pohjalta laadittu suunnitelma hulevesimenetelmistä. Hulevesisuunnitelmassa tulee esittää rakentamisen ja toiminnan aikaiset hulevesimenetelmät ja -rakennelmat sekä hulevesien hallinnan seurantasuunnitelma. Asia tulee huomioida hankkeen myöhemmissä suunnitteluvaiheissa, kuten rakennus- ja ympäristöluvassa.

Rakentamisaikaisen hulevesien käsittelyjärjestelmien suunnittelussa on Tampereen kaupungin mukaan huomioitava seuraavaa: Mikäli rakentamisen aikaisia työmaavesiä käsitellään lasketusaltaassa, tulee altaan olla eroosiosuojattu ja sen päässä tulee olla virtaamansäätöpato tai muu virtaamaa hidastava ja kiintoaineksen laskeutumista edistävä rakenne. Alueen maalaji tulee ottaa huomioon työmaavesien käsittelyjärjestelmän valinnassa. Mahdollinen rakentamisen aikainen pohjaveden pinnan laskeminen ja pohjaveden suotautuminen työmaakaivantoihin tulee huomioida työmaavesien käsittelyjärjestelmien mitoituksessa. Työmaavesien laadullinen hallinta on hankealueella tärkeää mm. rakentamisen mahdollisesti aiheuttaman typpipitoisuuden ja sähkönjohtavuuden kasvun, mahdollisten öljyvahinkojen sekä Näätäsuon läheisyyden takia. Mahdollisen mustaliuskeen esiintymisen aiheuttamat riskit työmaavesien pH:n alenemiselle ja metallipitoisuuksien kasvuille tulee arvioida tarkemmin myöhemmissä suunnitteluvaiheissa. Työmaavesiä tulee käsitellä riittävästi ennen niiden johtamista Hyötyvoimankadun hulevesipainanteeseen, jota ei ole tarkoitettu rakentamisen aikaisten hulevesien käsittelyyn. YVA-selostuksessa ei ole esitetty hankkeen toiminnan aikaisten hulevesien käsittelyjärjestelmän osana toimivan hulevesipainanteen mitoitusperustetta ja toteutunutta mitoitusta.

Tampereen kaupunki huomauttaa myös, ettei arviointiselostuksessa tuoda esiin Tarastenjärven alueen toiminnanharjoittajien pinta- ja pohjavesien tarkkailusuunnitelmaa tai tarkkailun tuloksia. Pinta- ja pohjaveden tarkkailupisteitä on myös hankealueen läheisyydessä. YVA-selostuksessa ei ole arvioitu hankkeen vaikutuksia rakentamisaikaiseen pohjaveden pinnan mahdolliseen alenemiseen, joka voisi vaikuttaa Näätäsuon läheisyydessä sijaitsevaan lähteen luonnontilaan ja antoisuuteen. Lisäksi kaupunki toteaa, että ennaltavarautumissuunnitelma on tarpeen laatia viimeistään ympäristölupahakemukseen, vaikka sammutusvesien käsittelyä ja tilavaatimuksia on selostuksessa jo suunniteltu.

Pirkanmaan liitto on YVA-ohjelmaa koskeneessa lausunnossaan tuonut esille tarpeen vesistövaikutusten hallinnasta erityisesti läheinen Näätäsuon luonnonsuojelualue huomioiden. Myös alueella voimassa oleva asemakaava edellyttää hyväksytyä erillissuunnitelmaa tontilla syntyvien hulevesien viivyttämisestä ja johtamisesta.

Tampereen Vesi toteaa lausunnossaan, että ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on otettu huomioon arviointiohjelman lausunnossa mainitut asiat. Tampereen Vesi tarvitsee kuitenkin tarkempaa lisätietoa muodostuvien jätevesien laadusta ja mahdollisista haitta-aineista, jotta voidaan arvioida jätevesien vaikutusta jätevedenpuhdistamonsa toimintaan ja aineiden vähenemisestä puhdistusprosessissa. Tampereen Vesi tulee asettamaan alueen viemäröintikapasiteetista johtuvista syistä

PIRELY/9877/2022

9.8.2023. Kirjoitusvirhe
korjattu 1.9.2023

jätevesivirtaamalle ja mahdollisille jätevesiin johtuville likaisille hulevesille maksimimäärän, mitä ei saa ylittää. Hankkeen jatkosuunnitelman yhteydessä tulee selvittää tarkemmin muodostuvat vesimäärät ja varmistaa niille riittävät tasausallaskapasiteetit.

Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön

Tampereen kaupunki toteaa lausunnossaan, että hankkeesta vastaavan tulee varmistaa, että hanke on asemakaavan mukainen sitten, kun rakentamisen laajuustiedot tarkentuvat. Arviointiselostuksessa lukee virheellisesti, että Tampereen kaupungin rakennusvalvonta ja asemakaavoitus olisivat todenneet suunnitellun toiminnan olevan asemakaavan mukaista ja ettei se edellyttäisi asemakaavamuutosta. Suunniteltu laitos on alustavan tiedon perusteella kuitenkin voimassa olevan asemakaavan pääkäyttötarkoituksen mukaista toimintaa. Asemakaavanmukaisuutta ei kuitenkaan voida arvioida esitetyn aineiston perusteella. Ennakkoneuvottelu rakennusluvasta rakennusvalvonnan kanssa on tarpeen, kun suunnitelmat tarkentuvat.

Tampereen kaupunki huomauttaa lausunnossaan, että hankealueen koillisosassa sijaitsee, toisin kuin selostuksessa mainitaan, Tampereen kaupungin sadevesikaivojen pohjahiekan käsittelyalue. Käsittelyalueella on voimassa Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston 14.2.2011 myöntämä ympäristölupa Tampereen Infralle, mutta luvanhaltijana on nyt Tampereen kaupunki. Ympäristölupa koskee jätteiden hyödyntämis- ja käsittelytoiminnan lisäksi kallion louhintaa ja murskausta, kiinteää asfalttiasemaa sekä romuajoneuvojen esikäsittelyä ja varastointia. Lausunnossa on kerrottu taustaa toiminnon muutoksista. Voimassa olevan LSSAVIn myöntämän ympäristöluvan muutoshakemusta tullaan päivittämään lähiaikoina, ja muutoslupahakemuksen käsittelyä jatketaan päivittämisen jälkeen. Hankealueella on voimassa myös Tampereen kaupungin ympäristö- ja rakennusjaoston päätöksellään 22.12.2015 § 177 myöntämä maa-aineslupa kalliokiviaineksen ottamiseksi. Maa-aineslupan mukainen kiviaineksen otto alueella on päättynyt ja alueelle on tehty 14.4.2023 maa-aineslain mukainen lopputarkastus.

Hanke sijoittuu maakuntakaavan teollisuus- ja varastoalueelle, joka on tarkoitettu seudullisesti merkittävään teollisuus-, logistiikka- ja varastotoimintaan ja jolle ensisijaisesti tulee ohjata vaarallisia kemikaaleja valmistavat tai varastoivat laitokset, joita koskee EU-direktiivi 2012/18/EU (ns. SEVESO III-direktiivi). Vireillä olevan kaavoituksen osalta tulisi huomioida Pirkanmaan Elonkirjo ja energia -vaihemaaakuntakaavan luonnos, joka on ollut nähtävillä 8.5.–30.6.2023. Vaihemaaakuntakaavassa hankealueelle ei osoiteta uusia merkintöjä, mutta olemassa olevan Kangasala–Alajärvi–Mänttä-voimalinjan yhteyteen osoitetaan voimalinjan

yhteystarve. Muilta osin maakuntakaava on huomioitu YVA-selostuksessa asianmukaisesti.

Vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön

Pirkanmaan maakuntamuseo toteaa lausunnossaan, että rakentamisen aikaisten vaikutusten katsotaan olevan pääasiassa pienialaisia ja paikallisia eivätkä kohdistu suoraan arkeologisen kulttuuriperintöön hankkeen edellyttämän maakaapelilinjan sijoituessa jo rakennetun Hyötyvoimankadun varteen. Arkeologiseen kulttuuriperintöön kohdistuu maisemallisia vaikutuksia, koska Näätäsuon muinaisjäänökseltä avautuu näkymiä hankealueen suuntaan. Maisemallisten vaikutusten arvioidaan kuitenkin olevan merkittävydeltään vähäisiä. Vaikutuksia voidaan selostuksen mukaan lieventää säilyttämällä mahdollisuuksien mukaan puustoa lähivaikutusalueella ja kiinnittämällä huomiota alueen valaistuksen suuntaamiseen.

Vaikutukset kasvillisuuteen, eliöihin ja luonnon monimuotoisuuteen

Arviointiselostuksessa todetaan kohdassa 15.4.2., että Näätäsuon laidunnuksen jatkuminen on epäselvää selostuksen laadintahetkellä. Näätäsuon alueen kiinteistöt omistaa Tampereen kaupunki, ja niistä on vuokrattu n. 4 hehtaarin ala kiinteistöistä Holvasti RN:o 5:146 ja Kovapäinen RN:o 2:31 viideksi vuodeksi ajalle 1.5.2022–30.4.2027 hevosten laidunmaa-alueiksi. Toimija on hakemassa jatkoa ympäristötukisopimukselleen vuonna 2023. Tampereen kaupunki toteaa, että hevoslaidunnuksen jatkaminen alueella on osaltaan tärkeää tummaverkkoperhosen elinympäristön säilymisen kannalta. Erityisesti laidunkaudella kesä- elokuussa on syytä välttää selostuksen esittämiä meluavia toimenpiteitä tai muutoin ehkäistä niiden haitallisia vaikutuksia hevoslaidunnukselle.

Vaikutukset ihmisten elinoloihin, terveyteen ja viihtyvyyteen

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto toteaa lausunnossaan, että laitoksen aiheuttamaa melua on mallinnettu eri käyttötilanteissa: ns. normaali käyttötilanne, ilmanlauhduttimien toimiessa, laitoksen käynnistystilanteissa, pikasulkutilanteissa soihdutus-, offspec- ja häiriötilanteissa. Mallinnuksien perusteella ei olisi todettavissa melutasoissa päivä- tai yöajan ohjearvojen ylityksiä lähimmissä asuinkohteissa. Meluvaikutuksen merkittävyys arvioidaan vaikutusten arvioinnin perusteella vähäiseksi. Lisäksi lausunnossa todetaan, että hankkeen aiheuttamalla tärinällä ei arvioida olevan vaikutusta tai muutosta alueen nykytilanteeseen. Laitoksen yhteisvaikutuksia alueen muiden hankkeiden kanssa on arvioitu vaikutustenarvioinnin yhteydessä.

Normaalin käyttötilanteen 1 dB:n nousua ei helposti YVA-selostuksen mukaan edes havaittaisi. Melun laskennallinen muutos nykytilanteeseen olisi ns. offspec-tilannetta lukuun ottamatta muissa käyttötilanteissa 1–2 dB:n luokkaa, joka olisi juuri havaittavissa ulkona.

ARVIOINTISELOSTUKSEN RIITTÄVYYS JA LAATU SEKÄ LAATIJOIDEN PÄTEVYYS

Yhteysviranomaisen on tarkastanut arviointiselostuksen riittävyyden ja laadun ja toteaa tältä osin seuraavaa:

Nordic Ren-Gas Oy:n synteettisen metaanin tuotantolaitosta koskeva ympäristövaikutusten arviointiselostus täyttää YVA-lain (252/2017) 19 §:n ja YVA-asetuksen (277/2017) 4 §:n sisältövaatimukset ja se on käsitelty YVA-lainsäädännön vaatimalla tavalla. Hankkeesta vastaavalla on ollut käytettävissään riittävä asiantuntemus ympäristövaikutusten arvioinnin ja sen sisältämien erillisselvitysten toteuttamiseen. Yhteysviranomaisella ei ole arvioinnin laatijoiden asiantuntemuksesta huomautettavaa.

Arviointiselostuksen perusteella on mahdollista muodostaa riittävä kokonaiskuva hankkeesta ja sen keskeisistä ympäristövaikutuksista. Arviointiselostus on selkeä ja helppolukuinen, ja vaikutusten merkittävyys on perusteltu kattavasti jokaisessa vaikutustyyppissä. Arviointiselostuksessa on huomioitu arviointiohjelma ja yhteysviranomaisen siitä antama lausunto.

Vaihtoehtojen rajaaminen hankkeen toteuttamatta jättämiseen (VE0) ja hankkeen toteuttamisvaihtoehtoon (VE1) on perusteltua ottaen huomioon hankkeen laitospäiväluonteen. Ympäristövaikutusten arvioinnissa rakentamisen ja toiminnan aikaiset ympäristövaikutukset on jaettu ja arvioitu erikseen. Vaikutusalueen rajaukset ovat perusteltuja. Hankkeen mahdolliset yhteisvaikutukset alueen muiden olemassa olevien ja suunniteltujen hankkeiden kanssa on pääosin tunnistettu, mutta arviointi tältä osin on silti osittain puutteellinen. Arviointiselostuksessa käsitellään riittävällä tarkkuudella nollavaihtoehdon (VE0) vaikutuksia.

Yhteysviranomaisen pitää vaikutusarvioinnin puutteita sellaisina, että ne eivät estä yhteysviranomaisesta laatimasta perusteltua päätelmää hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista. Arviointia voidaan täydentää ja tarkentaa hankkeen jatkosuunnittelussa ja lupamenettelyssä. Puutteita käsitellään tarkemmin seuraavissa kappaleissa.

YHTEYSVIRANOMAISEN PERUSTELTU PÄÄTELMÄ

Arvio hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista

Yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä perustuu ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (252/2017) 19 §:ssä sekä valtioneuvoston asetuksen ympäristövaikutusten arvioinnista (277/2017) 4 §:ssä annettuihin arviointiselostuksen sisältövaatimuksiin, arviointiselostuksessa esitettyihin hankkeen kuvaukseen ja selvityksiin, niiden tuloksiin ja tulosten arviointiin sekä selostuksesta annettujen lausuntojen ja mielipiteiden sisältöön. Yhteysviranomainen esittää perusteltuna päätelmänään Tarastenjärven Puhtaiden P2X-kaasupolttoaineiden ja CO₂-vapaaan kaukolämmön yhteistuotantolaitoksesta seuraavaa:

Yhteysviranomainen yhtyy arviointiselostuksessa esitettyihin arvioihin ja katsoo, ettei hankkeella ole todennäköisesti merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia.

Yhteysviranomainen toteaa, että YVA-menettelyssä on tunnistettu hankkeesta aiheutuvat keskeiset ympäristövaikutukset. Laitoksen rakentamisen aikana raskas liikenne lisääntyy, joka puolestaan lisää melua, pölyämistä ja hiukkaspäästöjä. Rakentamisen ja purkamisen aikaiset vaikutukset ovat kohtuullisen lyhytaikaisia, ne ovat ennakoitavia ja niitä on mahdollista lieventää. Hanke voi aiheuttaa pohjaveden pinnan väliaikaista laskua. Työmaa-, hule-, ja jätevesien vääränlainen johtaminen voi aiheuttaa ympäristön pilaantumisen, joka vaikuttaisi erityisesti Näätäsuon ekologiseen tilaan. Laitoksen toiminnan aikana kielteisiä vaikutuksia ympäristöön aiheutuu lähinnä alueen vähäisestä melutason noususta.

Yhteysviranomainen katsoo, että hankkeella on toteutuessaan myönteisiä ilmastovaikutuksia, kun raskaan liikenteen fossiilisten polttoaineiden käyttöä korvataan laitoksen tuottamalla synteettisellä metaanilla ja hankkeen myötä polttoon perustuvaa kaukolämpöä korvataan hiilidioksidivapaalla kaukolämmöllä. Lisäksi hanke edistää kiertotaloutta ottamalla hiilidioksidia talteen Tarastenjärven hyötyvoimalaitoksen savukaasuista. Hulevesien ohjaaminen Näätäsuolle voi osittain jopa lisätä alueella lajille soveltuvien elinympäristöjen määrää ja laatua.

Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen, maankäyttöön ja aineelliseen omaisuuteen

Yhteysviranomainen yhtyy Pirkanmaan liiton ja Tampereen kaupungin lausuntoon koskien maakuntakaava- sekä yleis- ja asemakaavatilannetta. Asemakaavassa alue on TJ1-merkinnällä osoitettu.

Yhteysviranomaisen huomauttaa arviointiselostuksessa olevasta virheestä. Selostuksessa lukee virheellisesti, että Tampereen kaupungin rakennusvalvonta ja asemakaavoitus olisivat todenneet suunnitellun toiminnan olevan asemakaavan mukaista ja ettei se edellyttäisi asemakaavamuutosta. Suunniteltu laitos on alustavan tiedon perusteella voimassa olevan asemakaavan pääkäyttötarkoituksen mukaista toimintaa. Asemakaavanmukaisuutta ei kuitenkaan voida arvioida esitetyn aineiston perusteella. Yhteysviranomaisen toteaa, että ennakkoneuvottelu rakennusluvasta rakennusvalvonnan kanssa on tarpeen, kun suunnitelmat tarkentuvat. Neuvottelussa varmistetaan täytyvätkö rakennusluvan myöntämisen edellytykset. Hankkeen tulee noudattaa asemakaavan merkintöjä ja määräyksiä kaikilta osin.

Yhteysviranomaisen nostaa esiin Tampereen kaupungin ympäristönsuojelun mainitseman puutteen arviointiselostuksessa. Alueen asemakaavan yleismääräys y-8475 koskee hankealueen korttelia ja siten määräyksiä tulee noudattaa myös hulevesisuunnitelmien osalta. Tampereen kaupungin lausunto tulee kokonaisuudessaan huomioida hankkeen jatkosuunnittelussa.

Yhteysviranomaisen toteaa, ettei hankkeella ole kielteisiä ympäristövaikutuksia lähialueen aineellisen omaisuuteen. Tähän vaikuttaa hankealueen sijainti teollisuusalueella. Yhteysviranomaisen yhtyy tehtyyn arvioon, että hanketyyppi soveltuu alueelle huomioiden alueella tapahtuva nykyinen toiminta ja pidempiaikaiset alueen kehittämisen tavoitteet.

Vaikutukset maisemaan, rakennettuun kulttuuriympäristöön ja muinaisjäänöksiin

Yhteysviranomaisen yhtyy tehtyyn arvioon, jossa hankealue on jo ihmistoiminnan voimakkaasti muokkaamaa ympäristöä. Hankkeen toiminnasta ei aiheudu huomattavia muutoksia maisemaan tai rakennettuun kulttuuriympäristöön lukuun ottamatta tehdasalueen valaistusta ja piippua. Vaikutuksia voidaan selostuksen mukaan lieventää säilyttämällä puustoa ja kiinnittämällä huomiota alueen valaistuksen suuntaamiseen.

Vaikutukset maa- ja kallioperään

Yhteysviranomaisen yhtyy selostuksen arvioon, jonka mukaan maa- ja kallioperään ei kohdistu merkittäviä vaikutuksia.

Yhteysviranomaisen toteaa, että rakentamisaikaiset vaikutukset maa- ja kallioperään jäävät vähäisiksi eikä alueella ole maaperän puhdistustarvetta. Mahdolliseen mustaliuskeen esiintymiseen on hyvä

varautua kalliota louhittaessa. Laitoksen toiminnasta ei aiheudu maa- tai kallioperään kohdistuvia vaikutuksia.

Kalliota louhitaan ainoastaan paikallisesti rakennuspohjan tasaamiseksi, eikä näin ollen kalliokiviaineksen ottoa ole tarpeen ulottaa syvälle suhteessa nykyisen maanpinnan tasoon. Louhinta on siinä määrin vähäistä ja lähimmät kiinteistöt sijaitsevat etäällä louhittavasta alueesta, että kallioperän louhinnan vaikutusten ulottuminen kiinteistöjen alueelle on erittäin epätodennäköistä.

Vaikutukset hule-, pinta- ja pohjavesiin

Yhteysviranomaisen toteaa, että merkittävimmät pintavesivaikutukset on tunnistettu ja arvioitu riittävän tarkasti arviointiselostuksessa. Laitoksen toiminnasta ei aiheudu vaikutuksia pohjaveden määrälliseen tai laadulliseen tilaan. Hulevesien arviointiin ja jätevesien laadun ja haitta-aineiden muodostumisen arviointiin liittyy kuitenkin epäkohtia, jotka Tampereen kaupunki ja Tampereen Vesi nostivat lausunnoissaan esille.

Erityisesti rakentamisaikaiset hulevedet on huomioitava ja hulevesien käsittelyä on tehostettava, mikäli vesistötarkkailutulokset osoittavat kuormituksen olevan ennalta arvioitua suurempaa. Yhteysviranomaisen suosittelee hyödyntämään Tarastenjärven alueen toiminnanharjoittajien pinta- ja pohjavesien tarkkailusuunnitelmaa tai tarkkailun tuloksia. Pinta- ja pohjaveden tarkkailupisteitä on myös hankealueen läheisyydessä.

Yhteysviranomaisen toteaa Tampereen kaupungin tavoin, että hankkeessa on laadittava hulevesisuunnitelma, jossa esitetään rakentamisen ja toiminnan aikaiset hulevesimenetelmät ja -rakennelmat sekä hulevesien hallinnan seurantasuunnitelma. Työmaavesiä tulee käsitellä riittävästi ennen niiden johtamista Hyötyvoimankadun hulevesipainanteeseen, jota ei ole tarkoitettu rakentamisen aikaisten hulevesien käsittelyyn. Rakentaminen voi aiheuttaa työmaavesien typpipitoisuuden ja sähkönjohtavuuden kasvua, altistua öljyvahingoille, ja mikäli mustaliusketta esiintyy, voi se aiheuttaa työmaavesien pH:n alenemista ja metallipitoisuuksien kasvua. Mikäli rakentamisen aikaisia työmaavesiä käsitellään lasketusaltaassa, tulee altaan olla eroosiosuojattu ja sen päässä tulee olla virtaamansäätöpato tai muu virtaamaa hidastava ja kiintoaineksen laskeutumista edistävä rakenne.

Laitoksella syntyvät jätevedet viemäroidään kunnalliselle jätevedenpuhdistamolle ja käsitellään laitosalueella ennen jätevesiviemäriin johtamista. Yhteysviranomaisen pitää hyvänä, että selostuksen mukaan jäteveden kierrättämistä takaisin elektrolyysin raaka-aineeksi selvitetään. Tämä vähentäisi jätevesien määrää. Laitoksen tuotantoprosesseissa syntyy jätevesiä 130 000 kuutiometriä vuodessa.

Metanoinnissa muodostuva jätevesi sisältää katalyyttiä, kemikaaleja, epäorgaanisia ravinteita, suoloja ja hivenaineita. Selostuksessa huomioidaan, että viemäritävien vesien käsittely mitoitetaan vastaamaan kunnallisen jätevedenkäsittelylaitoksen lupaehtoja ja jätevesien viemäriverisiin johtamisesta sovitaan Tampereen Veden kanssa. Huippuvirtaaman aikana jätevesiä viivästytetään kapasiteetin mukaisesti.

Yhteysviranomaisen yhtyy selostuksen arvioon, jonka mukaan pohjavesiin ei kohdistu merkittäviä vaikutuksia. Hankealue ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle ja etäisyyttä lähimpään luokiteltuun pohjavesialueeseen (Kirkkoharju-Keisarinharju, 2 luokka, tunnus 042110) on noin 5,7 kilometriä. Pohjaveden muodostuminen hankealueella on maaperän ominaisuuksien takia vähäistä. Rakentamisen aikaisesti mahdollisesti lasketaan pohjaveden pinnan tasoa rakennettavassa kohteessa. Vaikutukset ovat kuitenkin vähäisiä, väliaikaisia ja paikallisia eivätkä rakentamisaikaiset vaikutukset lähtökohtaisesti kohdistu pohjaveden laadulliseen tilaan.

Yhteysviranomaisen toteaa, että lähimmät kiinteistöt, joiden vedenhankinta saattaa perustua omasta kaivosta otettavaan pohjaveteen, sijaitsevat yli 500 metrin etäisyydellä hankealueesta. Kaivokartoituksen suorittaminen tämän ja selostuksessa esitettyjen tietojen perusteella ei ole tarpeellista.

Vaikutukset kasvillisuuteen, eliöihin ja luonnon monimuotoisuuteen

Ympäristön nykytila ja arvioidut vaikutukset

Luontotyypit ja lajisto

Yhteysviranomaisen toteaa, että hanke sijoittuu teollisuustontille, jonka ympäristö on muokattua ja alueen luontainen kasvillisuus sekä lajisto muuttunutta. Hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn yhteydessä ei ole laadittu erillisiä maastossa tehtyjä luontoselvityksiä. Alueelta aikaisemmin mm. kaavoitusta varten tehtyjä selvityksiä on kuitenkin hyödynnetty lähtötietoina kattavasti. Hankealueelta ei ole tiedossa olevia uhanalaisten lajien ja tai luontotyyppien tietoja.

EU:n luontodirektiivin liitteen IV a) mukaisen lajiston esiintyminen on selvitetty kartoittamalla lajeille soveltuvia potentiaalisia elinympäristöjä hankealueen lähistöltä. Tarasten alueella ja hankealueen ympäristössä voi esiintyä näistä lajeista lepakoita, liito-oravaa sekä viitasammakoita. Lepakoiden ja liito-oravan tiedossa oleviin esiintymisalueisiin hankealueen länsi-, etelä- ja pohjoispuolella ei kohdistu vaikutuksia, ja myös etäisyys hankealueesta on melko suuri.

Hanketta varten ei ole tarpeen muokata tai poistaa alueelta puustoa, mikä vaikeuttaisi tai estäisi lajien liikkumista. Viitasammakon esiintymisestä ei ole alueella lähtötietoja. Hankealueen pohjoispuolen hulevesipainanteen arvioitiin olevan lajille tällä hetkellä soveltumaton heikon kasvillisuuden vuoksi. Näätäsuon ympäristön ojissa voisi olla arvioinnin mukaan lajille soveltuvia elinympäristöjä. Ojastoon voi kohdistua kiintoaineskuormitusta erityisesti rakentamisen alkuvaiheessa, mutta sen vaikutus potentiaalsiin viitasammakkoalueisiin on etäisyyden vuoksi vähäinen. Muutoin alueiden ei arvioida hankkeesta muuttuvan. Hulevesien ohjaaminen Näätäsuolle voi osittain jopa lisätä alueella lajille soveltuvien elinympäristöjen määrää ja laatua.

Suojelualueet

Alueen lähin luonnonsuojelualue on noin 100 metriä kiinteistöstä pohjoiseen sijaitseva Näätäsuu (ERA208021), joka on rauhoitettu erityisesti suojeltavan lajin rajauspäätöksellä. Alueella esiintyy erittäin uhanalainen ja erityisesti suojeltu tummaverkkoperhonen. Toinen rajauspäätöksellä rauhoitettu alue sijaitsee Tiikononjan varrella noin 950 metriä hankealueesta koilliseen (ERA201084). Yhteysviranomaisen on YVA-ohjelmasta annetussa lausunnossa todennut, että hankkeessa tulee kiinnittää erityistä huomiota hulevesien johtamiseen ja vaikutusten arviointiin, jotta tummaverkkoperhosen elinympäristöjen vesitasapaino säilytetään. Hankkeen hulevesiratkaisuista ei saa aiheutua lajin elinalueille kuivattavaa, tulva- tai muuta haitallista vaikutusta esimerkiksi veden laadun kautta myöskään ilmaston ääriolosuhteissa.

Selostuksen mukaan hankealueen hulevedet ohjataan käsittelyn jälkeen Näätäsuolle, jonka vesitasapaino ei arvioinnin mukaan muutu. Laadullisia muutoksia lievennetään toteuttamalla hulevesien käsittelyrakenteet ennen rakentamisen aloitusta ja seuraamalla vesien laatua. Tällöin perhosen elinympäristöä heikentäviä vaikutuksia ei arvioida syntyvän.

Meluselvityksen mukaan Näätäsuon suojelun nykytila ei normaalin toiminnan aikana kohoa yli 45dB:n päiväohjearvoa ja muutos nykytilaan on vähäinen. Tietyissä tilanteissa 50 dB:n melualue saattaa ulottua suojelun eteläreunaan. Yhteysviranomaisen toteaa, että alueen lajistosta ei ole kuitenkaan tiedossa melulle herkkää lajistoa, ja meluavimmat toiminnot ovat ajallisesti lyhytkestoisia sekä satunnaisia.

Johtopäätökset

Hankkeen suorat ja epäsuorat vaikutukset kasvillisuuteen ja luontotyyppeihin on kokonaisuutena arvioitu vähäisiksi, sillä hankealue sekä lähiympäristö on voimakkaasti muokattua ja rakennettua.

Yhteysviranomaisen yhtyy selostuksen arviointiin ja toteaa, että lähtötietoja alueesta on kerätty ja hyödynnetty kattavasti.

Tuotantolaitoksen sijoittaminen jo olemassa olevan rakentuneen teollisuusalueen yhteyteen vähentää huomattavasti kokonaisvaikutuksia luontoon ja lajistoon. Selostuksen yhteydessä on esitetty ympäristövaikutuksia lieventäviä toimenpiteitä, kuten rakentamisen aikaisten meluavimpien toimintojen ajoittamista pesintäajan ulkopuolelle sekä hulevesien määrän ja laadun seuranta. Lieventävät toimenpiteet tulee ottaa käyttöön hankkeen jatkosuunnittelussa.

Vaikutukset ilmaan

Yhteysviranomaisen yhtyy selostuksessa esitettyyn tietoon, jossa hankkeen rakentamisaikaiset vaikutukset ilmaan syntyvät lähinnä pölyämisestä. Vaikutusten voidaan katsoa olevan samanlaisia vastaavan suuruisissa teollisuusrakentamishankkeissa. Rakentamisen vaikutukset kohdistuvat laitosalueelle ja sen lähiympäristöön ajoittuen päiväsaikaan. Vaikutusten voidaan esitetyn tiedon pohjalla arvioida olevan tilapäisiä. Selostuksessa on esitetty, että rakennusvaiheen suunnittelussa otetaan huomioon pölyämisen ehkäisy. Pölyämistä ehkäistään kastelemalla mahdollisesti pölyävää materiaalia. Rakennusvaiheen liikenteen pakokaasupäästöjen kasvun ei arvioida aiheuttavan merkittävää ilmanlaadun heikkenemistä. Selostuksessa on tunnistettu rakentamisen edellyttämien louhintojen ja maansiirtotöiden aiheuttama väliaikainen pölyäminen ja pakokaasupäästöt.

Laitoksen toiminnasta ei aiheudu merkittäviä päästöjä ilmaan. Mikäli dieselin käyttöä korvataan synteettisellä kaasulla, vähenevät raskaan liikenteen lähipäästöt ja haitalliset hiukkaset kuljetusreiteillä. Laitoksen toiminnasta ei arvioida syntyvän hajuvaikutuksia, koska amiini pysyy laitoksen prosessien sisällä. Selostuksessa on myös tunnistettu käytöstä poiston ja purkutyöstä aiheutuva pölyäminen, jota lievennetään pölyntorjunnalla.

Vaikutukset ilmastoon

Yhteysviranomaisen katsoo, että ilmastovaikutusten arviointi on tehty kattavasti ja siinä on pääpiirteissään huomioitu aiemmissa lausunnoissa esiin nostetut näkökulmat. Arviointi on laadittu koko elinkaaren ajalta eritellysti. Arvioinnissa on huomioitu synteettisesti tuotettuja polttoaineita (RFNBO) koskevat EU-säädökset ja niiden voimaantulo.

Laitos tuottaisi metaania ja vetyä, minkä lisäksi laitoksen aiheuttama hukkalämpö käytettäisiin kaukolämpönä. Hanke korvaisi fossiilisia polttoaineita kaukolämmössä (600Gwh/a, laitoksen hukkalämpö) ja

liikenteessä (500Gwh/a, raskaan liikenteen polttoaineiden korvaaminen). Yhteysviranomaisen yhtyy selostuksen näkemykseen, että toteutuessaan hankkeella on merkittävä positiivinen ilmastovaikutus.

Laitoksen prosesseissa syntyvä hukkalämpö hyödynnettäisiin selostuksen mukaan kaukolämpönä. Yhteysviranomaisen yhtyy selostuksen näkemykseen, että tällä on merkitystä päästövähennykseen, mutta huomauttaa, että vertailussa olisi voinut ottaa huomioon hankealueen kaukolämmön tuotannon nykyisen ja ennustetun päästökertoimen, mikä olisi todennäköisesti pienentänyt syntyvää päästövähennykseen. Toisaalta Tampereen kaukolämmön tuotanto nojautuu puupolttoaineisiin, jolloin laitos voi vaikuttaa positiivisesti puun käyttötarpeen vähentämiseen ja tätä kautta hiilivarastoihin ja -nieluihin.

Laitoksen tuottaman liikennepolttoainekäytön arvioituun päästövähennykseen liittyy epävarmuutta, sillä siinä on oletettu, että dieselin ominaispäästökerroin pysyisi tarkastelujänteen ajan samana, eikä kasvaisi tai pieneneisi esimerkiksi jakeluvelvoitteissa tapahtuvien muutosten vuoksi. Lisäksi ilmastovaikutusten arvioinnissa on oletettu, että laitokselle on saatavilla päästötöntä energiaa sen tarvitsemissa määrin. Selostuksen perusteella jää kuitenkin jossain määrin epävarmaksi, miten päästöttömän energian saanti toteutuu ja varmistetaan sataprosenttisesti laitoksen käytön aikana.

Yhteysviranomaisen toteaa, että hankkeen riskiarvioinnissa tulee huomioida metaanin kasvihuonekaasuvaikutukset. Metaani on voimakas kasvihuonekaasu ja mahdollisissa poikkeustilanteissa siitä voi syntyä merkittäviä päästöjä. Näihin riskeihin, niiden päästövaikutuksiin sekä riskien hallintaan tulee kiinnittää jatkosuunnittelussa huomiota.

Ilmastonmuutokseen sopeutumisen osalta hankkeeseen kohdistuvat riskit kytkeytyvät erityisesti tulva- ja kuivuusriskeihin. Yhteysviranomaisen toteaa, että toiminnan aikana laitos on merkittävä vedenkäyttäjä, jolloin siihen voi kohdistua kuivuusriskejä, jotka tulisi ottaa huomioon varautumissuunnittelussa. Selostuksessa on mainittu, että ilmastonmuutoksen voimistamat rankkasateet huomioidaan hulevesiratkaisujen mitoituksessa sekä mahdollisessa vesienkäsitelyssä.

Meluvaikutukset

Meluvaikutusten arviointimenetelmien ja arvioinnin laajuuden voidaan katsoa olevan riittäviä. Meluvaikutuksen merkittävyys arvioidaan vaikutusten arvioinnin perusteella vähäiseksi. Rakentamisen aikana syntyy, jonkin verran impulssimaistamelua, mutta ei merkittäviä meluhaittoja. Erilaisia skenaarioita on esitetty melumallinuksessa runsaasti.

PIRELY/9877/2022

9.8.2023. Kirjoitusvirhe
korjattu 1.9.2023

Yhteysviranomaisen pyytää hanketoimijaa huomioimaan Tampereen kaupungin lausunnon, jossa mainitaan, että läheisellä Näätäsuolla on vuokrattu alue 1.5.2022–30.4.2027 hevosten laidunmaaksi. Hevosten laiduntaminen alueella on tärkeä osa tummaverkkoperhosen elinympäristön säilymisessä, jolloin laidunkaudella kesä-elokuussa tulee välttää meluavimpia toimenpiteitä tai estää niiden haittavaikutukset laitumelle. Yhteysviranomaisen toteaa, että selostuksen meluselvityksen mukaan Näätäsuon suojelualueen melun nykytila ei normaalin toiminnan aikana kohoa yli 45dB:n päiväohjearvoa ja muutos nykytilaan on vähäinen. Tietyissä tilanteissa 50 dB:n melualue saattaa ulottua suojelualueen eteläreunaan. Melun aiheuttamat mahdolliset haittavaikutukset hevosten laidunmaalle tulee huomioida jatkosuunnittelussa yhteistyössä Tampereen kaupungin kanssa.

Vaikutukset väestöön ja ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen

Yhteysviranomaisen toteaa, että hankkeen sijaintipaikka teollisuusalueella vaikuttaa oleellisesti siihen, ettei hankkeen rakentamisella tai toiminnalla ole laskelmiin tai selvityksiin perustuvan tiedon perusteella normaaliolosuhteissa merkittäviä haitallisia vaikutuksia ihmisten terveyteen, viihtyvyyteen tai elinoloihin.

Vaikutukset luonnonvarojen hyödyntämiseen

Arviointiselostuksessa luonnonvarojen hyödyntämiseen kohdistuvia vaikutuksia on tarkasteltu rakentamisessa käytettävien maa- ja kiviainesten käyttöä sekä hankkeen tarvitsemien materiaalien kulutusta yleisellä tasolla. Laitoksen toiminnan aikana vaikutuksia kohdistuu luonnonvaroihin myös prosessissa tarvittavien kemikaalien kautta. Vaikutuksia on tarkasteltu alueellisesti ja valtakunnallisesti. Laitoksen rakentamiseen tarvittavat materiaalit ovat vastaavat saman kokoluokan teollisuusrakentamishankkeissa. Yhteysviranomaisen pitää hyvänä, että maa- ja kiviainesten käytössä etsitään mahdollisuuksia käyttää kierrätysmateriaaleilla.

Hankkeen toiminnan aikana laitoksen tuotannossa käytetään vettä vuositasolla 230 000 kuutiometriä. Jätevettä syntyy 130 000 kuutiometriä vuodessa. Hankkeessa hyödynnetään prosessien rejektivesiä kierrättämällä. Hankkeella on luonnonvarojen hyödyntämisen kannalta positiivisia vaikutuksia, kun fossiilisia polttoaineita korvataan kaasupolttoaineilla ja laitoksen sähkö tuotetaan uusiutuvilla tuotantomenetelmillä. Lisäksi laitos hyödyntää Tarastenjärven hyötyvoimalaitoksen tuottamaa hiilidioksidia. Yhteysviranomaisen pitää arviota luonnonvarojen hyödyntämisestä riittävänä.

Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa

Yhteysviranomaisen toteaa, että vaikutusalueen rajaukset ovat perusteltuja. Hankkeen mahdolliset yhteisvaikutukset alueen muiden olemassa olevien toimintojen kanssa on pääsääntöisesti tunnistettu ja niitä on käsitelty riittävästi arviointiselostuksessa lukuun ottamatta hankkeen koillisosan toimintoja, joiden tunnistaminen on puutteellinen. Yhteysviranomaisen yhtyy Tampereen kaupungin lausuntoon ja toteaa, että hankealueen koillisosassa sijaitsevat Tampereen kaupungin sadevesikaivojen pohjahiekan käsittelyalue ja romuajoneuvojen esikäsitteily ja varastointialue tulee huomioida jatkosuunnittelussa. Toimintojen luonteen muutokset voivat aiheuttaa muutoksia yhteisvaikutuksiin mm. melun, pölyn ja hulevesien muodostumisen kautta.

Huomiot muista arviointiselostuksen osioista

Vaikutukset liikenteeseen

Yhteysviranomaisen katsoo, että liikenteellisiä vaikutuksia on arvioitu YVA-selostuksessa tiiviisti, mutta hankkeen liikenteellisiin vaikutuksiin nähden riittävän kattavasti. Selostus antaa riittävän kuvan hankkeen liikenteellisistä vaikutuksista. Suurin kasvu hankealueen läheisien pääväylien liikennemääriin tapahtuu laitoksen rakentamisen aikana.

Vaikutukset yleiseen turvallisuuteen

Arviointiselostuksessa on arvioitu yleisellä tasolla mahdollisia onnettomuuksia ja niiden seurauksista ottaen huomioon hankkeen alttius suuronnettomuusriskeille. Yhteysviranomaisen yhtyy Tampereen kaupungin lausuntoon ja toteaa, että ennaltavarautumissuunnitelma on tarpeen laatia viimeistään ympäristölupahakemukseen, vaikka sammutusvesien käsittelyä ja tilavaatimuksia on selostuksessa jo suunniteltu. Jatkosuunnittelussa tulee toteuttaa tarkentavat turvallisuusriskiarvioinnit, joissa minimoidaan vedyn ja metaanin valmistukseen ja varastointiin liittyvä räjähdysriski.

Ympäristövaikutusten seurantaohjelma

Yhteysviranomaisen katsoo, että arviointiselostuksessa on riittävän tarkasti kuvattu ympäristövaikutusten seurantaohjelmaa. Hankkeen edistyessä on tärkeää riittävän hyvissä ajoin laatia yhteistyössä viranomaisten kanssa kuormitus- ja ympäristötarkkailun sekä raportoinnin yksityiskohdat. Yhteysviranomaisen yhtyy selostuksessa esityettyihin seurannan tavoitteisiin ja teemoihin.

HANKKEEN JATKOKÄSITTELYSSÄ HUOMIOITAVAA

Hanketta koskevaan lupahakemukseen on liitettävä arviointiselostus ja tämä yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä. Lupaviranomaisen on varmistettava, että perusteltu päätelmä on ajan tasalla lupa-asiaa ratkaistaessa. Hankkeesta vastaava voi tarvittaessa pyytää ennen lupa-asian vireille tuloa yhteysviranomaista esittämään näkemyksensä perustellun päätelmän ajantasaisuudesta. Ajantasaistamisen tarvetta voidaan joutua tarkastelemaan esimerkiksi, jos hanke on muuttunut tai arvioinnista on kulunut pitkä aika.

Lupaviranomainen ei saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseen eikä tehdä muuta siihen rinnastettavaa päätöstä ennen kuin se on saanut käyttöönsä arviointiselostuksen ja perustellun päätelmän. Lupapäätökseen on sisällytettävä perusteltu päätelmä, ja siinä on asianmukaisesti otettava huomioon arviointiselostusta koskevien kuulemisten tulokset. Päätöksestä on käytävä ilmi, miten arviointiselostus ja perusteltu päätelmä on otettu huomioon. Lupalaissa on lisäksi tarkemmat säännökset arvioinnin huomioon ottamisesta.

Yhteysviranomainen edellyttää, että hankkeen jatkosuunnittelussa Tampereen Vedelle toimitetaan tarkempaa lisätietoa muodostuvien jätevesien laadusta ja mahdollisista haitta-aineista, jotta voidaan arvioida jätevesien vaikutusta jätevedenpuhdistamon toimintaan ja aineiden vähenemisestä puhdistusprosessissa. Jatkosuunnittelussa on huomioitava Tampereen Veden asettama enimmäismäärä jätevesivirtaamalle ja mahdollisille jätevesiin johtuville likaisille hulevesille. Lisäksi Tampereen Vesi pyytää lisäselvitystä muodostuvista vesimääristä riittävän tasausallaskapasiteetin varmistamiseksi.

Jatkokäsittelyssä tulee kiinnittää erityistä huomiota hulevesien hallintaan. Hulevesijärjestelmät tulee mitoittaa ja suunnitella siten, ettei poikkeustilanteissakaan aiheudu ympäristön pilaantumista. Hulevesien hallintaratkaisujen suunnittelussa tulee erityisesti ottaa huomioon tummaverkkoperhosen esiintymisalueiden olosuhteiden turvaaminen. Ylipäättään jatkosuunnittelussa on kiinnitettävä huomiota riittävään vesistöseurantaan. Mahdollisen mustaliuskeen esiintymisen aiheuttamat riskit työmaavesien pH:n alenemiselle ja metallipitoisuuksien kasvulle tulee arvioida tarkemmin jatkosuunnittelussa.

Yhteysviranomainen muistuttaa rakentamisen laajuustietojen tarkentuessa hankkeesta vastaavan tulee varmistaa Tampereen kaupungilta laitoksen asemakaavan mukaisuus.

PERUSTELLUN PÄÄTELMÄN TOIMITTAMINEN JA SIITÄ TIEDOTTAMINEN

Yhteysviranomaisen toimittama perustellun päätelmänsä sekä kopiot arviointiselostuksesta saamistaan lausunnoista ja mielipiteistä hankkeesta vastaavalle.

Perusteltu päätelmä toimitetaan tiedoksi hanketta käsitteleville viranomaisille, vaikutusalueen kunnille, maakuntien liitoille ja muille asianosaisille viranomaisille.

Perusteltu päätelmä on nähtävillä ympäristöhallinnon verkkosivuilla osoitteessa: <http://www.ymparisto.fi/NordicRenGasTampereYVA> sekä viranomaisen verkkosivuilla 30 päivän ajan osoitteessa <http://www.ely-keskus.fi/kuulutukset/pirkanmaa>

SUORITEMAKSU, SEN MÄÄRÄYTYMINEN JA MAKSUA KOSKEVA OIKAISUMAHDOLLISUUS

Suoritemaksu on 11 000 euroa.

Yhteysviranomaisen perustellusta päätelmästä perittävä maksu on määriteltävä tavanomaisen hankkeen mukaisesti (14-23 henkilötyöpäivää). Maksu määräytyy ELY-keskusten maksuista annetun asetuksen perusteella.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että perustellusta päätelmästä perittävän maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua ELY-keskuksesta kuuden kuukauden kuluessa tämän perustellun päätelmän antamispäivästä.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017) 19 ja 23 §

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (277/2017) 4 §

Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 §

Valtioneuvoston asetus (1357/2022) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2023 6 §

ASIAN KÄSITTELY

Asia on käsitelty Pirkanmaan ELY-keskuksen luontoyksikössä.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Marcus Nykopp ja ratkaissut lakimies Maria Hakala.

Liitteet	Maksua koskeva oikaisuvaatimusosoitus (hankkeesta vastaavalle)
Jakelu, sähköisesti	Nordic Ren-Gas Oy AFRY Finland Oy
Tiedoksi, sähköisesti	Lausuntopyyntöön saaneet tahot

Tämä asiakirja PIRELY/9877/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PIRELY/9877/2022 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Hakala Maria 01.09.2023 11:09

Esittelijä Nykopp Marcus 01.09.2023 11:08